

schválena pouze zákonitým zastupitelstvem obce politické. Bylo proto právem nařízeno doplnění řízení po této stránce. Nejvyšší soud toto usnesení zrušil a rekursnímu soudu nařídil, aby stížnost jako stížnost dohledací předložil presidiu vrchního zemského soudu.

V důvodech se praví, že vyřízení okres. soudu, kterým zadatelům oznámen byl zmíněný příkaz presidia nadřízeného sborového soudu, nemá povahy samostatného usnesení soudního, nýbrž tlumočí toliko příkaz daný presidiem v mezích úřední působnosti jemu v §§ 37. a 30., odst. 2. zák. ze dne 5. prosince 1874, č. 92 z. z. propůjčené. Proto a poněvadž jde o záležitost správy justiční (§ 24., č. 19. jedn. řádu), nelze dotyčný příkaz bráti v odpor rekurem v řádném pořadu instančním, pročež dlužno podanou stížnost pokládati za pouhou stížnost dohledací dle §§ 76. a 78. zák. o org. s. Rozhodovati o této však přísluší presidiu vrchního soudu zemského. Soud rekursní pustiv se do vyřízení stížnosti, rozhodl o věci nepatřící na pořad instanční, usnesení jeho jest tedy zmatečné a bylo k dovolací stížnosti zrušeno a zároveň nařízeno předložení její k příslušnému jejímu vyřízení presidiu vrchního zemského soudu.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 20. ledna 1920, č. R I 13/20-1.
Dr. R.

Exekuci zjišťovací lze povolit i již na základě rozsudku jen ústně prohlášeného před jeho doručením, aniž vadí okolnost, že výše útrat zůstala vyhrazena jeho písemnému vyhotovení.

Při ústním přelíčení, po jehož skončení vyhlásil soudce rozsudek žalovanou k zaplacení částky 555 K s 5% úroky od 24. května 1919 a s útratami sporu, jak v písemném vyhotovení rozsudku určený budou, prohlásila žalovaná, že ničeho nedá, nic platit nemůže, poněvadž už svou polovici domu prodala.

Dovolávaje se zmíněného výroku žalované před soudcem procesním proneseného, navrhl žalobce dříve ještě, než stranám písemný rozsudek byl doručen, exekuci zjišťovací záznamem práva zástavního na žalované patřící polovici nemovitosti.

První soud zjišťovací exekuci povolil, soud rekursní (zem. soud v Praze) návrh však zamítl, jsa toho mínění, že když rozsudek stává se proti stranám, vyjímaje případy bagatelní, účinným dle § 416, odst. 1. c. ř. s. teprve doručením písemného vyhotovení, nemůže před doručením jeho exekuce býti povolena, zvláště v případě přítomném, kde obnos útrat byl i písemně vyhotovení rozsudku vyhrazen, takže rozsudek celý nebyl ani publikován.

Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 3. září 1919, R I 345/19 dovolacímu rekursu vyhověl a obnovil usnesení stolice první. Odůvodnění:

Podle § 370, ex. ř. může povolena býti zjišťovací exekuce na základě konečného rozsudku, dříve než nabudou moci práva, nebo dříve než uplyne lhůta pro plnění určená. Soud rekursní, vykládaje toto zákonné ustanovení, vzal neprávem zřetel na okolnost, v rekursu povinné dlužnice ostatně ani neuvedenou, že rozsudek ze dne 21. června 1919, podle něhož první soudce povolil zjišťovací exekuci, byl v době tohoto povolení pouze ústně stranám prohlášen, ale doručen jim byl teprve o 3. dotyčně 4 dny později. Měněni soudu rekursního, že podmínkou povolení exekuce zjišťovací dle § 370, ex. ř. jest doručení písemného vyhotovení rozsudku proto, poněvadž podle 1. odstavce § 416. c. ř. s. rozsudek stává se vůči stranám účinným teprve tímto doručením, jest mylné, neboť v § 370, ex. ř. onen požadavek není uveden a dle § 414, i 2. odstavce § 416. c. ř. s. rozsudek ve smyslu civ. řádu soudního jest zde již tenkrát, když byl vyneseno a prohlášen. Rozsudek vyneseno a ústně prohlášený pokládati jest, i když není dosud stranám doručen, za exekuční titul ve smyslu § 370, ex. ř. Opakovaný názor odporuje nejen znění, ale i duchu zákona a účelu, jehož má býti dosaženo zjišťovací exekucí. Okolnost, že náklady rozepře, uvedené v písemném rozsudku ze dne 21. června 1919, nebyly při jeho prohlášení ještě co do výše určeny, nerozhoduje, poněvadž při prohlášení rozsudku bylo dle soudních spisů výslovně vyčteno, že žalovaná jest povinna, zaplatiti nejen kapitál 555 K s 5% úroky ode dne 24. května 1919, ale i náklady sporu, jak budou v písemném vyhotovení rozsudku upraveny, a obnos jejich uveden byl v usnesení prvního soudce, zjišťovací exekuci povolující, souhlasně s písemným rozsudkem.

Požadavku § 370, ex. ř., aby osvědčeno bylo, že bez povolení zjišťovací exekuce bylo by dobytí pohledávky zmařeno nebo značně ztíženo, vyhověno bylo tím, že, jak soud první stolice potvrdil ve zprávě ze dne 9. července 1919 na listě 6 spisův exekučních, žalovaná a nyní povinná dlužnice při ústním přelíčení výslovně prohlásila, že ničeho nemá a ničeho hraditi nemůže, že svou polovici domu prodala. Tato okolnost byla tedy v době povolení zjišťovací exekuce známa soudci, exekuci tu povolujícímu, pročež podle § 269, c. ř. s. nebylo třeba o ní žádného důkazu a v důsledku toho ani zapotřebí nebylo ji osvědčovati, neboť podle § 274, c. ř. s. a motivů k němu vydaných jest osvědčení mírnějším druhem důkazu, majíc za účel, učiniti tu kterou skutkovou okolnost pravděpodobnou, k osvědčení pak nelze užiti toliko průvodní prostředek přísežného slyšení stran, jakož i takové průvody, jež nelze hned provést. Exekuční spisy ostatně obsahují potvrzení úřední ze dne 4. července 1919, že na základě soudního usnesení ze dne 30. června 1919 č. j. 704/19 právo vlastnické k domu, o nějž jde, bylo podle tržové smlouvy ze dne 10. června 1919 převedeno v pozemkové knize na manžely X Y jako kupující.

Z toho vysvítá, že soudce první stolice právem povolil navrženou exekuci kn. zjištění a že rekursní soud pouze na základě nesprávného právního posouzení věci usnesení prvního soudce změnil. Bylo tudíž dovolacímu rekursu vyhověno a usnesení v odpor vzaté změněno, jak uvedeno jest nahore.

Ustanovené smlouvy společenské, zřízené podle zákona ze dne 6. března 1906 č. 58 ř. z., podle něhož jest závodní podíl společníkův právním jednáním mezi živými nepřevoditelným, jest právně bezúčinným.

Obchodní soud v Praze povolil exekuci zabavením závodního podílu příslušejícího dlužníku jako společníku firmy X, společnosti s r. o. Návrh tohoto na zrušení exekuce, opřený o ustanovení společenské smlouvy, že závodní podíl společníkem jednáním mezi živými nesmí býti nastoupen, exekuční soud zamítl. Rekursní soud mu vyhověl vycházeje z názoru, že může-li podle § 76. zák. o společnostech s ruč. obm. převod závodního podílu ve smlouvě společenské učiněn býti závislým na jejím svolení nebo na dalších jiných podmínkách, může býti v ní také platně úplně vyloučen, takže je-li nepostupitelnost podílu řádně smluvena, exekuce na podíl takový jest nepřijatelnou.

Nejvyšší soud vyhověv dovolací stížnosti proti usnesení tomu podané prohlásil uvedené ustanovení smlouvy společenské za právně bezúčinné z těchto důvodů:

Otázka, zda ustanovené smlouvy společenské, podle něhož závodní podíl nesmí společník právním jednáním mezi živými postoupiti, jest právně účinným a vadí tudíž exekuci na závodní podíl, dlužno při správném výkladu zodpověděti záporně. Podle § 76, odst. 1. zák. o společnostech s r. o. jsou závodní podíly převoditelné a zděditelné. Dle odst. 2. téhož § čini zákon převod závodních podílů právním jednáním mezi živými závislým na sepsání notářského aktu a dodává v 3. větě téhož odstavce, že ve společenské smlouvě může se převod učiniti závislým na dalších podmínkách, zejména na souhlasu společnosti. Porovnájí-li se řečená zákonná ustanovení vespolek, nutno dospěti k úsudku, že ve smlouvě společenské lze sice převod závodního podílu právním jednáním mezi živými ustanovením dalších podmínek mimo zákonnou náležitost zřízení notářského aktu ztížiti, že však není dovoleno, aby převoditelnost závodního podílu právním jednáním mezi živými ve smlouvě společenské byla vůbec vyloučena, neboť dovoluje-li zákon neklada jinak zásadně překážek převodu závodního podílu, aby převod učiněn byl závislým na dalších podmínkách, vyslovuje tím, že podmínky ty nesmí se rovnati úplnému vyloučení převodu, pokud se týče, že nesmí se převod prostě zakázati, ježto v těchto případech nejde o další podmínky, nýbrž o základy převodu. Ustanovení § 76, odst. 2. jest výjimkou ze zásady odst. 1. téhož § a nutno je přesně vykládati. Dle motivů § 76. zák. o společnostech s r. o. uvážováno bylo o tom, zda v zájmu immobilisování účasti na společnosti by se neodporovalo převod závodních podílů mezi živými buď zcela vyloučiti nebo na zákonu podrobiti souhlasu společnosti. To i ono bylo však odmítnuto a podotčeno: »Třebaže však souhlas společnosti ku zcizení nelze učiniti obligatorním, není nicméně závady, aby společnost ustanovení tohoto práva ve smlouvě bylo přiznáno jakož i aby